

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ МЕДИЦИНА Акредитација 2018	
Назив предмета: Увод у клиничку праксу		
Руководилац предмета: Проф. др Данијела Радојковић		
Статус предмета:	обавезни	
Семестар: други	Година студија: прва	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: М-1-7	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је упознавање студената са правилима професионалне комуникације са пацијентом, колегама и другим медицинским и пара медицинским особљем (професионални бонтон), етичким принципима у медицини, анамнезом и историјом болести, медицинском документацијом и правним аспектима здравствене заштите. Студенти се подстичу да учествују у јавноздравственом активизму/волонтерски рад, вршњачки едукативни семинари, радионице и сл.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студенти медицине су након апсолвирања материје овог предмета оспособљени за професионални и етички приступ болесницима различитих социјалних и медицинских категорија.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 15	Вежбе: 12	ДОН: 3
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова	
1. Основни принципи професионалне комуникације: лекар пацијент, лекар-лекар; лекар-остали здравствени радници.	1	
2. Професионални бонтон. Грешке у комуникацији са пацијентом. Јатрогенија. Приказ видео материјала са примерима	1	
3. Невербална комуникација и њен значај у комуникацији лекара са пацијентом - приказ видео материјала са примерима из клиничке праксе..	1	
4. Превербална комуникација мајке и детета - специфичности: биолошко огледало , baby talk“, родитељске компетенције	1	
5. Комуникација лекара са пацијентима из различитих социјалних група: деца претшколског и школског узраста, адолесценти, старе особе, труднице.	1	
6. Комуникација са агресивним пацијентом. Комуникација са умирућим пацијентом и његовом породицом. Комуникација са психички оболелим особама. Комуникација са инвалидним особама, са особама оштећеног вида и слуха. / Језик знакова /“гестовни говор“ /	1	
7. Хронична болест у породици. Специфичност комуникације са онколошким пацијентом и његовом породицом Саопштавање лоше дијагнозе. Прихватање болести од стране болесника и чланова његове породице	1	
8. Хронична болест у породици. Специфичност комуникације са пацијентом који болује од хипертензије ,“шећерне болести“, реуматоидног артритиса; стања након инфаркта миокарда, стања након можданог инзулта./Приказ пацијента/	1	
9. Принципи етичког одлучивања “Етика у пракси”. Пристанак пацијента на операцију и друге интервенције (дијагностички поступци). Еутаназија. Донирање органа и трансплантација . Специфичност комуникације са пацијентом на дијализи и његовом породицом ./Приказ пацијента/	1	
10. Квалитет живота. Здравствено релевантни квалитет живота. Утицај начина сексуалног живота на здравље и квалитет живота. ДПСТ/доброволјно поверљиво саветовање и тестирање/ .Комуникација са ХИВ позитивним пацијентом/видео приказ разговора са ХИВ позитивним пацијентом .	1	
11. Планирање породице. Контрацепција .Превенција карцинома грлића материце	1	
12. Гојазност –основни принципи превенције, дијагностике и лечења	1	
13. Гојазност и дијабетес типа 2 /приказ пацијента	1	
14. Медицинска документација Правни аспекти здравствене заштите.	1	
15. “Како постати (и остати) добар доктор”. Основи пропедевтике. Анамнеза. Историја болести. . Основни симптоми и знаци код оболења кардиоваскуларног, дигестивног, респираторног, уринарног и локомоторног система. Приказ пацијента	1	

Укупно часова:		15
2. Вежбе		Број часова
1.	Учење основних принципа професионалне комуникације. Први сусрет са клиничким ментором на различитим клиникама Клиничког центра Ниш /клиничке ротације /. Посматрање комуникације ментора са пацијентом уз вођење белешки о виђеном (дневник клиничке праксе). Учење принципа професионалног бонтона у комуникацији лекар – пацијент, лекар – лекар, лекар – остало здравствено особље.	1
2.	Увод у клинички рад са пацијентима оболелим од кардиоваскуларних болести – специфичности. Начинити листу општих симптома код пацијената са кардиоваскуларним обољењима. Регистровати фазе клиничког прегледа код болесника са кардиоваскуларним обољењима. Клинички циљеви (списак вештина којима студент треба да овлада): • направити листу главних симптома болести КВС и узети краћу клиничку анамнезу од пацијената који имају поменуте симптоме; • локализовати и именовати главне периферне пулсаве и њихове анатомске координате; • забележити и саопштити брзину и ритам периферних пулсаве, коментарисати распоне нормалних вредности, • идентификовати анатомске координате унутрашње и спољашње југуларне вене и описати таласе југуларних венских пулсација; • проценити југуларни венски притисак помоћу техника наглашавања притиска (вертикални положај, хепатојугуларни рефлукс); • лоцирати и саопштити анатомске координате срчаног дијаграма и ictus cordis; • оспособити се за палпацију прекордијума; • оспособити се за оскултацију срчаних тонова и именовати четири главна поља аусултације срца, користећи одговарајућа места на грудном кошу; • аускултовати грудни кош у потрази за знацима плућног едема и проценити ноге и сакрум на присуство едема; • прецизно измерити систолни и дијастолни крвни притисак користећи свигмоманометар; • прецизно апликовати проводнике дванаестоканалног ЕКГ-а, нечинити ЕКГ снимак и идентификовати брзину, ритам и главне комплексе; • Релевантни симптоми: бол у грудима, отежано дисање, палпитација и едем; • Стања: инфаркт миокарда, ангина пекторис, хипертензија, инсуфицијенција срца, анемија; • Тестови: комплетна крвна слика, срчани ензими.	1
3.	Разговор клиничког ментора са пацијентом .Вођење дневника клиничке праксе (Клиника за кардиологију)	1
4.	Увод у клинички рад са оболелом децом Начинити листу општих симптома код оболеле деце. Регистровати фазе клиничког прегледа. Циљеви учења (списак вештина којима студент мора да овлада): • разлочи због којих је значајна добра комуникација са децом; • опис начина комуникације са децом; • опис начина унапређења комуникације са децом; • процена улоге родитеља који помажу у комуникацији доктор-дете; • комуникација са хоспитализованим дететом; • значај објашњења које се пружају у току болести; • значај обавештавања пацијента тј. стратегија коју доктор користи да би повећао пацијентово разумевање болести (дати примере, добре или лоше и дискутовати).	1
5.	Приказ пацијента –комуникација клиничког ментора са малим пацијентом/дететом/ и његовим родитељима. Дискусија клиничког ментора са студентима о виђеном пацијенту.Вођење дневника клиничке праксе (Клиника за педијатрију)	1
6.	Увод у клинички рад са пацијентима са сметњама локомоторног система Начинити листу општих симптома код пацијената са сметњама локомоторног апарата. Регистровати фазе клиничког прегледа. Циљеви учења: (списак вештина којима студент треба да овлада): • специфичност узимања анамнезе код болесника са сметњама локомоторног система главне дијагностичке процедуре код болесника са сметњама локомоторног система; • значај објашњења која се пружају у току болести (дати добре и лоше примере стратегије коју доктор користи у објашњењу о току и исходу болести);	1
7.	Разговор клиничког ментора са пацијентом. Дискусија клиничког ментора са студентима о виђеном пацијенту.Вођење дневника клиничке праксе. /Институт „Нишка Бања“	1
8.	Увод у клинички рад са пацијентима са дигестивним сметњама Начинити	1

	листу општих симптома код пацијената са дигестивним сметњама. Регистровати фазе клиничког прегледа. Циљеви учења (списак вештина којима студент мора да овлада): • специфичност узимања анамнезе код болесника са дигестивним сметњама; • главне дијагностичке процедуре код болесника са дигестивним сметњама • значај објашњења која се пружају у току болести (дати добре и лоше примере стратегије коју доктор користи у објашњењу о току и исходу болести).	
9.	Разговор клиничког ментора са пацијентом. Дискусија клиничког ментора са студентима о виђеном пацијенту. Вођење дневника клиничке праксе. /Клиника за гастроентерологију/	1
10.	Увод у клинички рад са пацијентима са ендокриним сметњама. Начинити листу општих симптома код пацијената са дигестивним сметњама. Регистровати фазе клиничког прегледа. Циљеви учења (списак вештина којима студент мора да овлада): • специфичност узимања анамнезе код болесника са ендокриним сметњама; • главне дијагностичке процедуре код болесника са ендокриним сметњама; • значај објашњења која се пружају у току болести (дати добре и лоше примере стратегије коју доктор користи у објашњењу о току и исходу болести); • интерпретација биохуморалних параметара код болесника од шећерне болести; • оспособити студенте да дају упутства за коришћење самомерача гликемије; • оспособити студенте да дају савете о искрани пацијентима са шећерном болести.	1
11.	Разговор клиничког ментора са пацијентом. Дискусија клиничког ментора са студентима о виђеном пацијенту. Вођење дневника клиничке праксе. (Клиника за ендокринологију)	1
12.	Увод у клинички рад са нефролошким пацијентима. Комуникација клиничког ментора са пацијентом на дијализи. Дискусија студената са ментором о виђеном пацијенту. Вођење дневника клиничке праксе. (Клиника за нефрологију)	1
	Укупно часова:	12

3. ДОН- Други облици наставе		Број часова
1.	Семинари: Област УЧЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПА ПРОФЕСИОНАЛНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ „Специфичност контакта са онколошким пацијентом и његовом породицом “ Специфичност комуникације са ХИВ позитивним особама 2. област УВОД У КЛИНИЧКИ РАД СА ПАЦИЈЕНТИМА ОБОЛЕЛИМ ОД КАРДИОВАСКУЛАРНИХ БОЛЕСТИ Како препознати инфаркт миокарда и помоћи пацијенту Артеријска хипертензија –превенција, дијагностика и лечење 3. област УВОД У КЛИНИЧКИ РАД СА ОБОЛЕЛОМ ДЕЦОМ Специфичности контакта са оболелим дететом и његовим родитељима, Специфичност превербалне комуникације мајке са дететом 4. област УВОД У КЛИНИЧКИ РАД СА ПАЦИЈЕНТИМА СА ДИГЕСТИВНИМ СМЕТЊАМА Дијагностика болести гастроинтестиналног тракта 5. област УВОД У КЛИНИЧКИ РАД СА ПАЦИЈЕНТИМА СА ЕНДОКРИНИМ СМЕТЊАМА Исхрана болесника оболелог од “шећерне болести” Гојазност –специфичности превенције, дијагностике и лечења 6. област УВОД У КЛИНИЧКИ РАД СА ПАЦИЈЕНТИМА СА СМЕТЊАМА УРОГЕНИТАЛНОГ ТРАКТА Специфичност комуникације са болесником на дијализи и његовом породицом	1
2.	Радионица Унапређење репродуктивног здравља младих /Саветовалиште за младе – дом здравља Ниш	2

	-радионицу реализује едуковани тим гинеколога,психолога, педијатара и дерматолога -трајање радионице – 3 дана /свака група 3 пута недељно по 2 школска часа /волонтерски/ -студент добија сертификат вршњачког едукатора из области репродуктивног здравља младих	
3.	Волонтерско ангажовање студената медицине у невладиним организацијама које се баве заштитом и унапређењем здравља/ /студенти волонтери у НУРДОР-у	/
	Укупно часова:	3
Препоручена литература:		
1. Margaret Lloyd and Robert Bor : Communication Skills for Medicine E-Book, Churchill I Livingstone 2009 2. Dr. Jonathan Silverman, Suzanne M. Kurtz and Juliet Draper: Skills For Communicating With Patients,Amazon.com., Radcliffe Pub., 2005 3. Suzanne M. Kurtz, Dr. Jonathan Silverman and Juliet Draper:Teaching and learning communication skills in medicine.Amazon.com, Radcliffe Pub., 2005 4. David Kissane, Barry Bultz and Phyllis Butow. Handbook of Communication in Oncology and Palliative Care.Oxford University Press.Amazon com.,2010 5. Kerry J. Breen, Stephen M. Cordner, Colin J. H. Thomson :Good Medical Practice: Professionalism, Ethics and Law.Cambridge University Press,Amazon.com, 2010 6. Збирка ppt презентација - сајт Медицинског факултета у Нишу: www.medfak.ni.ac.rs		
Методe извођења наставe:		
<p>Предавања на предмету Увод у клиничку праксу реализују се у амфитеатрима Медицинског факултета.То није класична „ex catedra“ настава већ подразумева и друге облике наставе: “roll play“, демонстрација комуникације са пацијентом који присуствује предавању, приказ видео записа комуникације са пацијентом, дискусију добрих и лоших примера комуникације у медицинској пракси.</p> <p>Практична настава се изводи на клиникама КЦ Ниш, у групама од 10 студената/2 подгрупе од 5 студената/. Групе воде „клинички ментори“, асистенти и професори са одређених клиника, чије понашање према пацијенту за студенте представља „образац доброг,елитног, професионалног понашања“. Циљ овако осмишљене практичне наставе је да студенти медицине већ на првој години студија науче правила добре професионалне комуникације са пацијентом (професионални бонтон), као и правила професионалне комуникације са колегама и другим медицинским и парамедицинским особљем. Такође је значајно што се студенти медицине већ на првој години студија упознају са амбијентом здравствених установа, правилима понашања „кућним редом“ унутар клиника на којима вежбају ,као и професионалном хијерархијом унутар медицинских тимова.</p>		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе		
Активност у току наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања: 0 – 15 поена ▪ вежбе: 0 – 12 поена ▪ други облици наставе: 0 – 3 поена 		
Завршни испит		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испитни – тест: 0 – 70 поена 		
*Усмени испит: уколико студент није задовољан оценом, може одмах након саопштавања резултата теста, приступити усменом испиту. На усменом испиту може добити већу, али и мању оцену од првобитно освојене, али не мању од 6.		